

TRIQUINOSI, LA MALALTIA QUE TORNA

Aquesta temporada de cacera 2006-07, el paràsit conegut amb el nom de *Trichinella* ha tornat a aparèixer a les nostres contrades. A la demarcació de Girona, abans d'aquest Nadal, 2 senglars caçats per la colla de Sant Hilari Sacalm, de dues partides amb un total de 19 porcs, han estat detectats positius a *Trichinella*. Cal destacar, en relació amb la salut pública, que aquestes dues mostres, procedents de la mateixa partida, estaven altament parasitades. Passades Festes, 2 senglars d'una partida de 5, caçats per la colla de Sant Esteve de Llémena s'han diagnosticat també com a positius a *Trichinella*. Cal destacar també, en relació amb la creença que la congelació de la carn destrueix les triquines, que aquestes dues darreres mostres havien estat congelades en congeladors domèstics i que, tot i això, es van trobar larves vives de *Trichinella spiralis* durant l'examen de triquines. La resistència a la congelació de *Trichinella britovi* ha estat demostrada aquests últims anys a França, on s'han produït brots de triquinosis humana en persones que havien consumit poc cuita, carn de senglar congelada durant un curt període de temps.

Tots aquests senglars eren animals destinats al consum particular. Com en els anys precedents, ambues quatre mostres han estat enviades al Laboratori del Departament de Parasitologia de la Facultat de Farmàcia de la Universidad Complutense de Madrid, on el Dr. Francisco Bolás ha determinat per tècniques moleculars, la espècie de *Trichinella* implicada, que era en aquestes quatre mostres *T. spiralis*. En anys anteriors, aquest laboratori també ha identificat en diferents senglars, les dues espècies més freqüents en el nostre medi natural: *T. britovi* i *T. spiralis*. Des del 2004 fins ara, companys nostres a Juneda, Bellver de Cerdanya i Andorra, que inspeccionen senglars caçats a la Franja d'Aragó i al Pirineu català, han anat diagnosticant cada any triquines en carn de porc senglar.

En humana, la casuística no s'atura. L'any passat hi va haver un brot de triquinosis humana al Pallars, per consum d'embotit de senglar. A l'Aragó ha aparegut, aquestes darreres setmanes, un brot de triquinosis en 4 persones, una d'elles ingressada greu en un hospital de Saragossa, per consum de xoriço de senglar. A França la darrera notícia ha estat la identificació de *Trichinella* en carn de porc procedent de granjes intensives d'engreix de la Bretanya, sacrificada en escorxador i comercialitzada com a apte per al consum humà.

La posada en marxa de les sales de tractament de Juneda, Bellver de Cerdanya, Sant Hilari Sacalm i Castelló d'Empúries, i la utilització en aquestes sales i per part d'alguns veterinaris clínics, de la tècnica de la digestió per realitzar l'examen de triquines, ha permès des de la temporada 2004-05 que no arribessin al consum humà carns de senglars amb quists de *Trichinella*. La detecció cada temporada de varis casos de senglars positius a aquest paràsit ha provocat, degut al costum dels caçadors de repartir la carn barrejant les peces de diferents porcs abans de portar-la a analitzar pel veterinari, que s'haguessin de dictaminar com a no aptes pel consum, totes les canals de les mateixes partides on havien aparegut els animals infestats. Aquestes carns i despulles han estat eliminades com a subproducte classificat "material de categoria 1". La normativa comunitària vigent exigeix que la carn amb destinació comercial passi un control oficial (inspecció de la canal i dels menuts i investigació de triquines) en una sala de tractament de carns de caça autoritzada. Malauradament, per diferents raons, ara només queda en funcionament la sala de tractament de Bellver de Cerdanya. L'examen de triquines que realitzen els veterinaris clínics a partir de la bosseta amb la mostra de carn de cada senglar, només permet destinar a consum particular aquesta carn dels senglars analitzats. Encara que aquests casos positius són normalment diagnosticats per veterinaris clínics, l'administració de salut pública comunica oficialment a la de ramaderia, aquests casos d'una malaltia que està classificada de declaració obligatòria.

Encara que *Trichinella* no és l'únic agent que ha estat detectat en senglars, ja que també aquest any s'ha trobat el paràsit *Sarcocystis* a la zona de les Guilleries i els bacteris de la brucel·losi a Sant Llorenç de Munt (l'any 2005) i de la tuberculosi a la demarcació de les Terres de l'Ebre (l'any 2005) i a la de Lleida enguany, la triquinosi és la zoonosi del senglar més greu per a la salut pública.

Esperem que la millora en la manipulació de les carns i en la pràctica de la presa de mostres pels caçadors, i la utilització de la tècnica de la digestió pels veterinaris, eviti en futures temporades, la aparició en el nostre entorn de casos de triquinosi humana i d'altres zoonosis per consum i/o contacte de carns i animals de cacera.

Santa Coloma de Farners, 31.01.07

Xavier Fàbregas
Veterinari oficial